

stændighed ikke repræsenterer nogen afgørende Hindring for at faa indført i Lovforslaget de Ændringer, man her i Tinget maatte kunne blive enig om, og disse Ændringer — det vil jeg gerne understrege — er for mit Vedkommende ikke saa omfattende, som mine Udtalelser for den, der maaske ikke har lagt nøje Mærke dertil, kunde give det Udseende af. Jeg er nemlig enig med Ministeren i, at mod de i Folketinget indførte Lempelser er der neppe Anledning til at rejse nogen afgørende Betænkelighed, og dermed er jeg færdig med et ikke ringe Tal af de i Folketinget indførte Ændringer. Tilbage bliver kun tre Hovedpunkter i Navigationslovsforslaget, med Hensyn til hvilke jeg pegede paa Ønskeligheden og Nødvendigheden af Ændringer. Det gælder Eksamensbedømmelsen, den skal jeg dog her lade ligge, fordi jeg ikke kan tænke mig Muligheden af, at man ikke skulde kunne blive enig om en tilfredsstillende Ordning. Og det gælder endvidere den udvidede Navigatorøksamen. I saa Henseende hævdede den højtærede Minister ikke med Urette, at vi ved her i Landstinget at træffe den Bestemmelse, at den ikke skulde være obligatorisk, i Grunden havde slaæet Benene fra denne Ordning, havde undermineret den. I Forbindelse dermed fremholdt den højtærede Minister, at den Omstændighed, at Eksamen ikke længere er obligatorisk, formentlig vilde vanskeliggøre en Ændring i de nu opstillede Kræv. Der kan man jo se, at det sete afhænger af Øjnene, hvormed der ses. Jeg for mit Vedkommende mener nemlig, at netop den Omstændighed, at den ikke er obligatorisk, maa gøre det lettere at faa indført de Ændringer, som jeg her har paapeget og anser for ønskelige. Den højtærede Minister var ikke enig med mig i min Betragtning vedrørende Forholdet mellem den faglige og ikke faglige Del af Undervisningen. Den højtærede Minister mente, at enhver Handelsminister vilde mage det saaledes, at det faglige blev stillet i Forgrunden som det obligatoriske. Men er det Tilfældet, synes jeg, at man akkurat lige saa godt kunde give Loven en anden Affattelse, der klart udtalte dette. Jeg for mit Vedkommende har heller ikke det mindste mod, at Foredrag om Historie og Litteratur skal være et Appendiks til denne Undervisning. Men jeg vil dog sige, at strækker Tiden ikke til til at gennemgaa alle de Discipliner, som det kunde være ønskeligt at meddele dem, der søger en saadan Undervisning, tror jeg, at de

paagældende ved at tage Historiebøger og Litteraturhistoriebøger med om Bord gennem Selvlæsning vil kunne naa omtrent det samme, som der vil kunne vindes ved disse Foredrag. — Endelig har vi saa den tvungne Styrmandsfart. Det er maaske det vanskeligste af de foreliggende Dissenspunkter. Jeg kan vedblivende ikke se rettere, end at den bedste Vej til Løsning af Spørgsmaalet vil være, at vi snarest muligt, maaske allerede, inden Lovforslaget forlader Rigsdagen, faar virkeliggjort Tanken om Skoleskibet, fordi det i Virkeligheden er den Form, om hvilken alle mødes i Enighed. Jeg skønner ikke rettere end, at naar, som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Richelieu) paapegede, de private Rederier har været i Stand til ved egne Midler at tilvejebringe Uddannelsesskibe, saa maatte ogsaa Regeringen eller Staten, maaske med Støtte fra anden Side, kunne virkeliggøre Tanken om Skoleskibe for Styrmandsfarten.

Richelieu: Den højtærede Minister maa fuldstændig have misforstaaet mine Bemærkninger, dersom han mente, at det drejede sig om et Pengespørgsmaal. Det gør det ingenlunde. Det drejede sig om et Billighedshensyn til de paagældende. Hvis f. Eks. en Mand med en Sandpumper paa 198 Tons har oparbejdet en smuk Forretning for sit Rederi, og dette saa maa anskaffe en lidt større Sandpumper, saa skal den paagældende sættes fra, fordi den nye Sandpumper maaske kun er nogle faa Tons større end den gamle. Og dette er kun et enkelt Eksempel, thi det samme gælder alle de indenlandske Ruter og mange andre Steder. En Kaptajn kan saaledes gennem en Række Aar have oparbejdet en Rute, og han er maaske nu blevet for gammel til at tage yderligere Eksamen. Resulterer hans Arbejde saa i, at der maa sættes et større Dampskib ind i Ruten, maa han fratræde, og det, synes jeg, er ganske urimeligt og ubilligt overfor denne Mand.

Ministerens tredie Spørgsmaal angik Styrmandseksamen. Det kan jo være meget rart for den, der har begge Dele af Eksamen, og som derude kan faa et Skib fra en anden, som ikke har begge Dele, men det er maaske ikke saa behageligt for den, der maa gaa fra og maaske staa uden Erhverv. Jeg har i første Række tænkt paa dem, der lider, og ikke paa Pengespørgsmaalet. Man kan jo ogsaa tænke sig, at to, der staaar lige med Hensyn til Eksamen, kan mødes i en uden